

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för Veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi

Hippologenheten

K58	2016
Examensarbete på kandidatnivå	
PONNYMAMMOR, ROSETTER OCH FÖRÄLDRAPRESS	
-en kvalitativ studie om ponnyryttares upplevelse av vuxnas engagemang inom ridsporten	
<i>Sophia Nyman</i>	
Uppsala	

HANDLEDARE:

Gabriella Thorell, Strömsholm

Hippologiskt examensarbete (EX0497) omfattande 15 högskolepoäng ingår som en obligatorisk del i hippologutbildningen och syftar till att under handledning ge de studerande träning i att självständigt och på ett vetenskapligt sätt lösa en uppgift. Föreliggande uppsats är således ett studentarbete på G2E nivå och dess innehåll, resultat och slutsatser bör bedömas mot denna bakgrund.

SLU
Sveriges lantbruksuniversitet

**Ponnymammor, rosetter och föräldrapress
-en kvalitativ studie om ponnyryttares upplevelse av
vuxnas engagemang inom ridsporten**

Sophia Nyman

*Handledare: Gabriella Thorell, Strömsholm
Examinator Susanne Lundesjö Kwart, Hippologenheten SLU*

*Examensarbete inom hippologprogrammet, Strömsholm 2016
Fakulteten för Veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi
Hippologenheten
Kurskod: EX0497, Nivå G2E, 15 hp*

Nyckelord: rider, parent, pressure, pony

*Online publication of this work: <http://epsilon.slu.se>
Examensarbete K58 Uppsala 2016*

INNEHÅLL

ABSTRACT	3
INTRODUKTION	4
Ponnysporten i förändring.....	4
PROBLEMFÖRMULERING.....	6
FRÅGESTÄLLNING	6
SYFTE	7
TIDIGARE FORSKNING.....	7
MATERIAL OCH METOD	10
Urval	10
Genomförande.....	11
Teoretisk utgångspunkt.....	12
Analys	12
Etiska överväganden	13
RESULTAT	13
Varför ridsport och varför tävla?	13
Stämningen på tävlingsplatserna, idag och i framtiden	15
Vuxna på tävlingsplatserna	16
Kärleken till ponnyn	18
Framtidens ponnytävlingar	19
DISKUSSION.....	20
SLUTSATS.....	22
FÖRFATTARENS TACK.....	23
REFERENSER	23
Litteratur	23
Internet	24
BILAGOR.....	26
Bilaga 1	26
Bilaga 2	27

ABSTRACT

Parents, pressure and ponies- a qualitative study of pony riders experience from adult commitment in equestrian.

In Sweden, equestrian is the second largest sport for young girls in the age of 13-20 years, compared to the number of practitioners. For the last twenty years, more and more riders are interested in taking part in competitions. For children the most common is to start competing with a pony.

During the last ten years, some big changes have been introduced in the Swedish pony sport, particularly in show jumping. It all began in 2005 when a Swedish newspaper reported that children, competing in equestrian, had the possibility to win money. This fact was not accorded with the Swedish Sports Confederations guidelines for children and sports. As a result the Swedish Equestrian Federation decided to no longer approve for prize money in pony sports. In 2011 the rules for the Swedish Championship, in showjumping, changed to style judging for category B (the smallest ponies, ridden by the youngest children). And the allowed age for pony riders changed in 2015, from 18 to 20, splitting the riders in two groups based on age, up to 16 years and 17-20 years.

All these changes lead to a lot of discussions, often made public in media and most of the times held by the rider's parents. The fact that parents, and other adults, are committed and involved in their children's sports is important and a prerequisite. Without parents there would be no shows for the young riders. But sometimes the parent's vision does not comply with the young rider's vision. The aim of this study was to find out how young riders experience actions from parents and other adults involved in the pony sport.

Eight riders, in the age 15-20, all girls, with experience from show jumping, were interviewed. The interviews were based on focus groups, with four riders in each focus group. The interviews were held in familiar places for the riders, and the members of each focus group known each other before the interview.

The interests in horses are often an interest for the whole family. The riders appreciate that their parents are so involved in their sport, and that the common interest makes it possible for them to spend a lot of time together. But it can also be difficult to have their parents present during a show, for example when the parent gives feedback in the warm up or right after a bad performance. And sometimes the riders find it difficult to live up to their parents expectations. They can all tell one or two stories from different shows, where they have watched parents putting too much pressure on their children.

This is one of the first studies on parental involvement in equestrian. The result tells that it is not uncommon that young riders feel pressure from their parents. Even though more research on the subject is necessary to get a full picture on young riders experience on parental pressure.

Key words: Rider, parent, pressure, pony

INTRODUKTION

Ridsporten är den näst största idrotten i Sverige för unga flickor i åldern 13-20 år, sett till antalet utövare (SvRF 2016). Svenska Ridsportförbundet (SvRF) hade cirka 150 000 medlemmar år 2014 och av dessa 150.000 var hela 90 procent flickor (SvRF 2016). Utövningen av sporten, efter SvRF:s riktlinjer, sker till stor del på ridskola men det finns även många tränings- och inackorderingsmöjligheter för de med egen ponny/häst. Tävlingsverksamheten inom ridsporten har ökat stadigt de senaste 20 åren (Thorell 2016). Det vanligaste är att barn börjar tävla med en ponny. Deltagande i ponnytävlingar regleras av ryttarnas ålder, beroende på ponnyns kategori (storlek). För de minsta ponnyerna, A- och B-ponny, får ryttaren inte vara äldre än 13 år för att tävla hoppning och inte äldre än 14 år för att tävla dressyr. För C- och D-ponny ligger den övre åldersgränsen på 20 år (SvRF 2015). Dessa åldersgränser gäller i Sverige, internationellt gäller andra åldersgränser för att tävla ponny.

Ponnytävlingar växte fram i samband med att Svenska ponnyföreningen bildades 1954, med syftet att främja ponnysporten och ponnyaveln. Året därefter, 1955, hölls den första hoppklassen för enbart ponnyer. Ett par år senare, 1959, hölls det första svenska mästerskapet för ponny i hoppning. Först året efter tillkom SM i dressyr och trav för ponnyer och 1965 blev det premiär för SM i fälttävlan. I slutet på 70-talet och början på 80-talet växte sig ponnysporten ännu större och många nya tävlingar tillkom. Ponnyallsvenskan, Dressyrallsvenskan, Nordiskt Mästerskap för ponnyer och Prins Carl Philips Pris är några av de tävlingar som startade under den tiden, och som fortfarande finns kvar. Flera av Sveriges idag mest framgångsrika ryttare började sin karriär på ponny, till exempel Rolf-Göran Bengtsson, som vann SM i fälttävlan för ponnyer 1977, och Malin Baryard – Johnsson, som tog guld på Europeiska mästerskapet för ponny 1990. (Hedenborg 2013)

Ponnysporten i förändring

Ridsport för barn och unga som rider ponny benämns vardagligt som ponnysport. Ponnysporten har de senaste tio åren genomgått en rad förändringar. Dessa förändringar har berott på att SvRF har fått anpassat ponnytävlingar så att det följer Riksidrottsförbundets (RF) riktlinjer för barns tävlande (RF 2015). RF benämner det barnidrott upp till 12 års ålder och ungdomsidrott mellan 13 och 25 år. Gränserna bör dock ses som flytande, då barn och ungdomar utvecklas olika fort. RF uppmanar till att idrott för barn ska organiseras och genomföras utifrån ett barnrättsperspektiv. Det innebär att idrott för barn utgår från deras intressen och behov, och att lek, glädje och lust till rörelse utgör viktiga ingredienser. I lek är tävling en naturlig del, men det är viktigt att tävlingens resultat inte hamnar i fokus när det gäller idrott för barn. (RF 2015)

När frågor som berör barn (och ungdomar) diskuteras bör FN:s barnkonvention, bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn, betonas. Barnkonventionens definierar alla under 18 år som barn. Definitionen skiljer sig alltså lite från RF:s uppdelning i barn och ungdomar. Barnkonventionen har skapats för att skydda barns rättigheter. Nedan följer ett par av punkterna i barnkonventionen som har ett samband med barns idrottande och tävlande (Unicef 2016).

- Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter
- Ingen ska behöva diskrimineras
- Barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp, vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller annan som tar hand om barnet
- Barns bästa ska komma i första rummet i alla beslut som rör barnet
- Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som berör barnet
- Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sin åsikt
- Barn har rätt att starta och delta i föreningar och organisationer och varje barn har rätt till lek, vila och fritid
- Varje barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och arbete som är skadligt eller hindrar barnets skolgång. (Unicef 2016)

Genom idédokumentet ”Ridsporten Vill” så har riktlinjerna från Riksidrottsförbundet anpassats till ridsporten (SvRF 2014). Tidigare var formerna för barns tävlande på ponny utformade på exakt samma sätt som för vuxna. Av de förändringar som skett har prispengar tagits bort i ponnysporten, stilbedömning har införts på SM för ponny och åldersgränserna för att tävla ponny har ändrats. Dessa beslut togs inte emot enbart positivt utan diskussioner har varit högljudda och ofta förts i media.

Det hela startade år 2005 när Dagens Nyheter publicerade en artikel angående att barn har möjlighet att tävla om, och vinna, prispengar när man tävlar med sin ponny i ridsport. I artikeln exemplifierar Dagens Nyheter med att en 11-åring kan vinna så mycket som 20 000–40 000 kronor under ett tävlingsår, något som var unikt för ridsporten. I många andra idrotter räknas inga resultat förrän idrottaren är minst tio år. Det faktum att barn tävlade om pengar ansågs inte förenligt med ”Idrotten vill”. Frågan om prispengar i ponnysporten ledde till en livlig diskussion och 2006 meddelade Svenska ridsportförbundet att prispengarna kommer att försvinna i samband med ponnytävlingar. (Fransson 2006)

Borttagningen av prispengar infördes 1 januari 2007. Sedan dess är det fortfarande tillåtet att betala tillbaka start- och anmälningsavgift, dela ut rosett, plakett, täcken eller hederspriser. Som hederspris är det till exempel tillåtet att dela ut presentkort på en fastställd summa. (SvRF 2014)

Ett par år senare, år 2011, infördes stilbedömning i samband med SM för ponny i hoppning och 2012 hade stilbedömningen en resultatpåverkande del i SM för B-ponny. Enligt Svenska Ridsportförbundet var syftet med stilbedömningen att förbättra ponnyryttarnas grundridning (Mattson 2013). Inte heller denna förändring togs emot helt positivt. Bland annat gick ett antal föräldrar och tränare ihop och skrev ett öppet brev till Svenska Ridsportförbundet (Franzetti, Salin & Unghanse 2013). Franzetti, Salin och Unghanse (2013) argumenterade mot stilbedömningen som ansågs godtycklig, orättvis och som inte heller följer de annars mätbara och grundläggande reglerna i banhoppning. Kritik framfördes också mot att kvalen till SM genomförs med traditionell bedömning för banhoppning, och att stilbedömningen sedan är resultatpåverkande i själva SM-klassen (Franzetti, Salin & Unghanse 2013).

Tidningen Ridsport (2013) rapporterade om den ideella intresseorganisationen och forumet Svensk Ponnysport som startades kort efter diskussionerna angående stilbedömning på SM för ponny. Organisationen startades av föräldrar till svenska ponnyryttare som ansåg att ponnysporten under flera år blivit ignorerad av Svenska Ridsportförbundet. Syftet med Svensk Ponnysport skulle vara att utveckla, stärka och bredda svensk ponnysport (Tidningen Ridsport 2013).

Nästa beslut från Svenska Ridsportförbundet som innebar en större förändring för ponnysporten blev de ändrade åldersgränserna som infördes år 2015. Tidigare fick man tävla C- och D-ponny till och med 18 års ålder, ny åldersgräns blev 20 år. Den nya åldersgränsen innebar också att man delade upp ponnyryttarna i två åldersgrupper, grupp 1 innefattade ryttare till och med 16 år och grupp 2 bestod av ryttare i åldern 17-20 år (SvRF 2015b). Även denna förändring ledde till diskussioner, framför allt i sociala medier. Året därefter (2016), meddelade så Svenska Ridsportförbundet att de beslutat att ta bort gruppindelningen, men låta den nya åldersgränsen på 20 år vara kvar (SvRF 2015b)

Problemformulering

Mot denna bakgrund kan man konstatera att ridsporten, och då framför allt ponnysporten, har haft ett par turbulenta år. Det har förts högljudda diskussioner om de senaste årens regeländringar, och dessa har ofta förts i media. Detta i en tid då Riksidrottsförbundet belyst frågan om barns tävlande och bland annat fotbollen arbetat på att förändra stämningen i tävlingssammanhang. Till exempel införde Upplands Fotbollsförbund NOLLTOLERANS 2008. NOLLTOLERANS innebär att det inte ska förekomma hot, förolämpningar, ordningsstörningar eller våld inom fotbollen, detta för att skapa en trygg och trevlig arbetsmiljö för alla inblandade, spelare, domare, tränare och publik (Upplands Fotbollsförbund, 2015). Efter att ha läst och tagit del av dessa diskussionsinlägg kan konstateras att de förs av vuxna, ofta de aktiva tävlandes föräldrar. I få fall lyfts ponnyryttarnas egna åsikter och uppfattning om sin tävlingssituation fram. Tidigare forskning inom barn- och ungdomsidrott har också visat på att det finns en brist på överensstämmelse mellan idrottsrörelsens vision om hur barn- och ungdomsidrott ska bedrivas och forskares bild av den praktik som föreligger inom idrotten (Redelius 2012). Detta har medfört att verksamheten inte alltid utformats efter barnens bästa (Eliasson 2009). Föräldrarnas involvering och engagemang är oumbärliga för barn- och ungdomsidrottens existens, där över 80 % av alla föräldrar är engagerade i någon av barnens idrottsföreningar (Patriksson & Wagnsson 2004; Wagnsson & Augustsson 2015). Inom ridsporten är de särskilt betydelsefulla för barn och ungdomar med egna hästar, när de behöver hjälp med skjuts till stallet, sköta hästen, ekonomisk stöttning och med transport till träning och tävlingar. Föräldrars engagemang inom ponnysporten har inte tidigare studerats och utifrån denna inledande bakgrund finns ett behov att synliggöra ungas upplevelser och erfarenheter av föräldraengagemanget i samband med tävling.

Frågeställning

Hur ser ponnyryttare på sin tävlingssituation och vad motiverar dem till att tävla?

Hur upplever ponnyryttare vuxnas (föräldrar, tränare, funktionärer) engagemang i samband med tävling?

Hur ser ponnyryttarnas önskescenario ut för vuxnas engagemang inom ridsporten?

Syfte

Syftet med studien är att synliggöra ponnyryttares uppfattning om sin tävlingssituation och deras upplevelse av vuxnas engagemang i samband med tävling.

TIDIGARE FORSKNING

Det är förvånande att det inte verkar ha utförts någon studie, varken internationellt eller nationellt som mer specifikt berör förhållanden mellan föräldrarnas involvering och olika former av ridsport. Det finns ett fåtal studier i Sverige som fokuserar på unga idrottares upplevelse av föräldraengagemang inom idrott. En av dessa är gjord av Augustsson (2007), där han undersökte barns upplevelse av föräldrapress i ett flertal idrotter. I studien fick barn bland annat svara på varför de en gång började med sin idrott. Av deltagarna i studien svarade 76 procent svarade att de själva ville börja, 29 procent ville börja för att kompisarna redan var medlemmar i aktuell idrottsförening och 18 procent började för att föräldrarna ville det. Hos de 18 procent som började sin idrott på föräldrarnas initiativ var golf och simning överrepresenterade. Majoriteten av barnen, 92 procent, fortsatte sedan med sin idrott för att de tyckte den var rolig. Den näst vanligaste anledningen till att fortsätta med idrotten var möjligheten att få tävla, och den tredje vanligaste anledningen var för att kompisarna var med. Endast nio procent fortsatte med idrotten för att föräldrarna ville det. (Augustsson 2007)

När det gäller föräldrars engagemang var det få barn, fyra procent, som uppgav att föräldrarna inte alls ställer upp i samband med barnens idrottande. Den vanligaste insatsen som föräldrarna hjälpte till med var att skjutsa och hämta i samband med idrottsaktiviteter och vara delaktiga i att heja på och hjälpa till. Majoriteten av barnen, 61 procent, uppgav att de tyckte det var bra när föräldrarna är med och tittar på träningar/matcher men sex procent av barnen menade att det vore bättre om föräldrarna inte var där. Övriga barn i studien uppgav att det varken var bra eller dåligt att ha föräldrarna med på träningar/matcher. Av dessa sex procent kom en majoritet från golfen. Augustssons (2007) studie byggde både på enkäter och på intervjuer. I intervjuerna kom det fram att flera av barnen var nöjda med föräldrarnas involvering och att föräldrarna och barnens målsättning med idrottandet ofta överensstämde. För att studera föräldrapress tog Augustsson (2007) fram en skala, den så kallade föräldrapressskalan, baserad på fem frågor med syfte att ringa in viktiga komponenter för förståelsen av upplevd föräldrapress. Med utgångspunkt från föräldrapressskalan fanns det i Augustssons studie (2007) en grupp med 19 % som upplever hög föräldrapress.

Resultatet av föräldrapressskalan visade även på en viss könsskillnad då pojkar låg något över medel. Vad gäller åldersskillnad låg deltagare i åtta års ålder och femtonåringar på ett högre värde. Anledningarna till varför de yngre barnen upplevde större press kan vara att idrottsmiljön är ny för dessa barn och att idrottsmiljön är kravfylld på ett sätt de inte

varit med om tidigare. Rollen som idrottsförälder är även ny för föräldrarna. För femtonåringarna kan det vara flera faktorer som spelar in, till exempel att skolsituationen upplevs som tuffare med högre krav på studieprestation, att föräldrarnas involvering upplevs som påfrestande i den här åldern och idrotten förändras och blir mer resultatinkriktad från att tidigare ha varit mer lekbetonad. (Augustsson 2007)

De idrotter som låg högst på föräldrapressskalan var alla individuella idrotter; simning, golf, tennis och ridsport. Enligt Augustsson (2007) kan en förklaring till varför just dessa sporter hamnat högt vara att de alla är förknippade med höga kostnader och ofta är tidskrävande. Dessutom har dessa idrottsgrenar en kultur bakom sig där engagemang i tidiga år betonas för att utövaren ska kunna bli bra. Ishockey, som klassas som en av de dyrare idrottsgrenarna, hamnade trots detta lågt på föräldrapressskalan. Däremot fann man inte någon signifikant skillnad mellan idrotter i lag eller individuella idrotter. (Augustsson 2007)

Negativt föräldraengagemang kan delas in i tre grupper, direkt negativ feedback, krav och förväntningar som inte stämmer överens med barnets, upplevd otillräcklighet är en viktig faktor när det kommer till problematiken med föräldrapress. Det kan även finnas andra negativa känslor i samband med föräldrarnas engagemang i idrotten, ibland förstärks nervositeten i samband med tävling av föräldrarnas närvaro. (Augustsson 2007)

En annan svensk studie, utförd av Sedin & Åström (2007) undersökte föräldraengagemang inom idrotterna tennis och handboll. Studien studerade hur ungdomar i åldern 12-16 år upplevde föräldrapress och om man kunde se någon skillnad i föräldrapress beroende på socioekonomiska områden. Av de 125 killar och 107 tjejer som svarade på studiens enkät, var 100 stycken medlemmar i en förening i en kommun med hög medelinkomst och 132 stycken var medlemmar i en kommun med låg medelinkomst. Totalt var två handbollsklubbar och sex tennisklubbar representerade i studien och 162 av deltagarna spelade handboll och 70 stycken spelade tennis. Majoriteten tränade två-tre gånger i veckan. (Sedin & Åström 2007)

I samma studie av Sedin & Åström (2007) framkom att fyra av fem föräldrar skjutsade till och från träningarna och mer än hälften var med och tittade på alla matcher. I höginkomsttagar-kommunerna var 17 procent av föräldrarna aktiva som ledare eller tränare och i låginkomsttagar-kommunerna var 11 procent aktiva som ledare eller tränare. Endast 4 av 100 tyckte att det var jobbigt om föräldrarna tittade på matcherna. Utifrån föräldrapressskalan var det nio av tio deltagare som upplevde ingen eller låg föräldrapress. Cirka en av tio hamnade på nivå mellan i föräldrapressskalan. Endast en halv procent (en person i studien) hamnade på hög i föräldrapressskalan. Handbollsspelarna hade något högre på föräldrapressskalan än tennisspelarna (7.57 mot 7.42). Om de två idrotterna slogs ihop sågs ingen skillnad på föräldrapress utifrån den socioekonomiska faktorn. Om idrotterna separerades kunde man se att handbollsspelarna låg högre i föräldrapress om man kom från en kommun som räknades som höginkomsttagare. (Sedin & Åström, 2007)

Föräldrar inom idrotten utgör en betydelsefull funktion på många sätt, inte minst genom att stötta och peppa (Augustsson, 2007). En god samverkan mellan barn och vuxna, till exempel ledare, kamrater och föräldrar, i idrottsmiljön kan generera i positiva effekter

(Gould et al. 2008). Speciellt i de fall där föräldrarna är lagom engagerade och uppmuntrar barnen att alltid göra sitt bästa samt prestera utifrån sin egen förmåga, men också agerar som en form av förebild och själv uppför sig enligt de normer och värderingar som sammankopplas med ett sportsligt uppträdande (Gould et al. 2008). Tyvärr är det inte alla idrottsföräldrar som har anammat ett lagom förhållningssätt. Med ett allt för stort fokus på att vinna och att ens eget barn ska vara bättre än andra barn - helst bäst - och ibland med en önskan att leva sin dröm genom barnen, är risken överhängande att dessa överengagerade föräldrar istället upplevs pressande (Augustsson, 2007).

Däremot har Forsberg (2007) studerat flickors användande av stallet som fritidsgård och dess betydelse för flickornas identitetsskapande. Forsbergs (2007) observationer och intervjuer kom fram till att relationen till hästen är viktig, eftersom den har stor betydelse utvecklingen med hästen och i ridningen. Och i stallet blir relationen till hästen ett mått av kompetens, en kompetens som även kan vara betydelsefull i den sociala sfären (Forsberg 2007).

För flickorna i Forsbergs (2007) studie var ett av de högsta målen att få tävla. Att som lektionsryttare ha kommit så långt att man platsar i tävlingsgruppen gav social status. När det handlade om tävlingsresultaten pratade flickorna inte bara om vinst eller förlust utan även om sin egen prestation med tanke på förutsättningarna och om läroprocesser i samband med tävling. För flickorna var det till exempel bättre att genomföra en tävling med en häst som ansågs svårriden än med en häst som ansågs lättriden, även om själva tävlingsresultatet inte blev lika bra. Och att jobba vidare med en av de svårare hästarna, och till sist lyckas, gav högst status. (Forsberg 2007) Att relationen mellan häst och människa kan vara väldigt betydelsefull belyser Jönsson (2004) i sin studie. Där studerades hästens betydelse för flickor med psykisk ohälsa. Resultatet visade att hästen kan ge flickorna en förtroendefull relation, och att den erbjuder villkorlös kärlek och saknar förutfattade meningar. Detta kan bidra till att samspelet mellan häst och människa har en positiv effekt på människans psykiska hälsa. (Jönsson, 2004)

Hernander (2010) har undersökt hur djur kan användas som pedagogiska hjälpmedel. I studien intervjuades två flickor som läste på gymnasium om sitt hästintresse. Båda menade på att hästintresset på olika sätt har bidragit till deras personliga utveckling, som att de är ansvarstagande, har lärt sig att planera och ta kontakt med och kommunicera med nya människor. De här två flickorna tränade och tävlade med sina hästar, men inte regelbundet. För de var hästen en bästa vän, och relationen och kommunikationen med hästen var det bästa med att vara hästägare. (Hernander, 2010)

Även Jacobsson och Gegner (2007) har undersökt relationen mellan människa och häst, men där kvinnor i åldern 20-52 år gamla. Kvinnorna i den här studien lyfte också fram hästens betydelse som vän. Hästen kunde även ge stöd och tröst och skänka glädje, motivation och hopp. Samtidigt gav hästen utmaningar och var även en länk till socialt umgänge med andra människor.

När det kommer till prestationer och krav finns det en studie som har undersökt förekomsten av prestationskrav hos gymnasieelever, årskurs två (Alfredsson & Csiszar

2009). Studien visade att 69 procent av eleverna ganska ofta eller väldigt ofta ställde höga krav på sig själva. Om man enbart såg till flickorna ställde hela 81 procent ofta höga krav på sig själva. En fjärdedel, både totalt sett och sett enbart till flickor, upplevde ganska ofta eller väldigt krav från andra än sig själva på hur de skulle vara. Av hela gruppen var det 30 procent som väldigt ofta eller ganska ofta kände krav från andra på att prestera. Och sett till bara flickor var andelen 25 procent. (Alfredsson & Csiszar 2009)

MATERIAL OCH METOD

Då studien syftar till att skapa en bredare förståelse för hur unga ryttare som tävlar ponny upplever vuxnas engagemang inom ridsporten föll valet på fokusgruppsintervjuer som metod. Det berodde främst på att det för barn och unga kan upplevas som lite obekvämt att bli intervjuad av en person man inte känner. Fokusgruppsintervjuer är därför att föredra genom att man som forskare kan skapa en mer trygg och avspänd situation för deltagarna (Wibeck 2010).

Fokusgrupper har även visat sig fungera väl när det handlar om forskning om känsliga ämnen. Det finns en del aspekter att ta hänsyn till för att fokusgruppsintervjuerna ska bli så lyckade som möjligt. Enligt Wibeck (2010) bör en fokusgrupp inte bestå av färre än fyra deltagare eller fler än sex deltagare. När fokusgrupper används för exempelvis marknadsundersökningar bör fokusgruppens deltagare inte känna varandra sedan tidigare. Fokusgruppens möte rekommenderas att ske på en formell plats. Forskning har visat att grupper interagerar kring en uppgift mer intensivt i ett litet rum än ett stort och att olika väggdekorationer kan distrahera deltagarna. Däremot kan gruppens interagerande underlättas om deltagarna har en liknande bakgrund eller erfarenheter. Om en deltagare till exempel har särskild utbildning eller erfarenhet, finns det en risk att övriga deltagare uppfattar den gruppmedlemmen som expert på ämnet som diskuteras. (Wibeck 2010)

Urval

De intervjuade är alla aktiva ryttare och tävlar inom ridsporten, urvalet begränsades till grenen hoppning då det är den största inom ridsporten. Deltagarna valdes inte bort om de även tävlade i andra idrotter eller andra ridsportgrenar, som exempelvis dressyr eller fälttävlan. Deltagarna skulle helst ha tävlat lägst Lätt A. En gräns på tävlingsnivå gör gruppen mer homogen. Det bör även säkerställas att ryttarna har tillräckligt stor erfarenhet av tävlande och att de har gjort ett flertal tävlingar och förhoppningsvis även varit aktiva under flera år. Deltagarnas ålder begränsades till 15-20 år. Den nedre åldersgränsen valdes av etiska skäl, det vill säga svårigheten att bli intervjuad och att studiens ämne kan uppfattas som känsligt. Den övre åldersgränsen valdes med anledning av den nuvarande åldersgränsen för att få tävla ponny. Även om studien var öppen för både pojkar och flickor föll det sig så att endast flickor deltog. Som tidigare nämnts är en majoritet, 90 procent, av ridsportens utövare flickor/kvinnor. Av den anledningen är det troligtvis naturligt att endast flickor medverkade i studien. Av praktiska skäl begränsades intervjuerna geografiskt och båda fokusgruppsintervjuerna hölls i Mellansverige.

Genomförande

Två fokusgrupper, med fyra deltagare i vardera, intervjuades. Fokusgrupp 1 hittades genom att föreningar med lag i Ponnyallsvenskan kontaktades. Ponnyallsvenskan är en lagtävling i hoppning, även kallad lag-SM. Tävligen rids över tre omgångar där lagen är fördelade i zoner efter geografisk spridning, med en fjärde avslutande och gemensam final. Tävligen rids i klasserna Lätt A till Medelsvår B (SvRF 2016b), vilket gör att deltagande ryttare passade in på kriteriet avseende tävlingserfarenhet.

Mail skickades ut till närliggande föreningar som hade anmält lag till Ponnyallsvenskan 2016. Efter kontakt med lagledaren i en av föreningarna bokades en lämplig tid in för intervju med de lagdeltagare som hade rätt ålder. För att hitta Fokusgrupp 2 togs kontakt med ett närliggande ridsportgymnasium. I årskurs två fanns fyra deltagare som alla hade tävlat ponny på efterfrågad nivå och som kunde tänka sig att medverka i studien.

Båda fokusgrupperna bestod av deltagare som kände varandra sedan tidigare. I fokusgrupp 1 hade några av deltagarna tränat och tävlat tillsammans med varandra under flera år. En av deltagarna hade inte varit med i föreningen lika länge utan började i klubben för mindre än ett år sedan. I fokusgrupp 2 hade deltagarna gått i samma klass i ett och ett halvt år och kände varandra väl. På grund av studiens ämne och deltagarnas unga ålder sågs det som positivt att deltagarna redan kände varandra och gjorde förhoppningsvis att de vågade prata mer öppet.

Inför intervjuerna skickades ett missivbrev ut (Bilaga 1) till deltagarnas föräldrar, där studiens syfte och upplägg förklarades. I missivbrevet framgick det också att deltagandet i studien är helt frivilligt, att deltagarna kommer vara anonyma och att deltagarna när som helst kan välja att lämna intervjuerna. I missivbrevet presenterades studiens syfte och tillvägagångssätt. Här gavs även möjlighet för föräldrarna att ta kontakt med mig som genomför studien samt handledare. Denna information betonades även för deltagarna i samband med intervjutillfället.

Det var viktigt att deltagarna kände sig trygga under intervjuerna och därför var valet av plats för intervjuerna en viktig aspekt att ta hänsyn till. Även om litteraturen ibland förespråkar en mer formell plats för fokusgruppsintervjuer förlades intervjuerna på en plats som deltagarna var väl förtrogen med. För Fokusgrupp 1 hölls intervjun i ett klubbрум hos deltagarnas förening. Där kunde gruppen sitta runt ett mindre bord och diskussionen hölls i avskildhet. Den andra fokusgruppens intervju hölls i köket till elevernas studentboende. Även här satt gruppen runt ett mindre bord, men rummet gick inte att stänga till helt så andra inneboende hade möjlighet att passera under intervjun.

Som moderator för fokusgrupperna är det viktigt att vara observant på gruppens dynamik, då deltagarna med stor sannolikhet känner varandra sedan innan kan deras roller i gruppen redan vara befästa (Wibeck 2010). I den här studien kunde till exempel större tävlingserfarenhet eller framgångar på tävlingsbanan uppfattas som expertis.

Intervjuguiden (Bilaga 2) var till viss del strukturerad. Därför var det moderatorns uppgift att se till att vissa frågor besvaras i en viss ordningsföljd, samt tänka på att alla deltagare

skulle få komma till tals. Förhoppningen var att deltagarna skulle diskutera fritt kring frågeställningarna. Strukturerade fokusgrupper används med fördel när känsliga ämnen ska tas upp (Wibeck, 2010).

Intervjun med Fokusgrupp 1 varade i en timme och två minuter. Intervjun med Fokusgrupp 2 varade i en timme och tio minuter. I båda fallen var deltagarna pratglada och diskuterade kring varje fråga utan större inblandning av mig som moderator.

Tabell 1 Förteckning över deltagarna i Fokusgrupp 1 och Fokusgrupp2

Deltagare	Ålder (år)	Tävlingserfarenhet	Fortfarande aktiv
Fokusgrupp 1			
Ryttare 1	15	Lätt A	Ja, ponny och häst
Ryttare 2	18	Lätt A	Ja, d-ponny
Ryttare 3	18	Medelsvår	Ja, c- och d-ponny
Ryttare 4	17	Lätt A	Ja, d-ponny
Fokusgrupp 2			
Ryttare 5	17	Lätt A (ponny)	Ja, ridhäst
Ryttare 6	17	Lätt A + 5 cm	Ja, ponny och häst
Ryttare 7	17	Lätt A	Ja, d-ponny
Ryttare 8	17	Lätt A	Nej, ponnyn såld

Teoretisk utgångspunkt

Den här studien tar utgång ifrån ett barnperspektiv. I många fall inom idrottsrörelsen är det vuxna som skapar och formar verksamheten för barn och unga som de sedan i slutskedet får ge synpunkter på istället för att låta barnens perspektiv vara med från början. Barnperspektivet har sitt ursprung från FN:s Barnrättskonvention vilket innebär att alla upp till 18 års ålder räknas som barn. Ett barnperspektiv innebär vuxnas förmåga att förstå ett barns värld medan barns perspektiv innefattar deras egna erfarenheter och uttryck (Pramling Samuelsson, Sommer & Hundeide, 2011). Som teori blir ett barnperspektiv en tolkning av barns perspektiv genom att det rekonstrueras av forskaren.

Analys

Intervjuerna spelades in på mobiltelefon för att sedan transkriberas till text. I transkriptionen markerades det tydligt vem som sade vad, och i de fall det var oklart vem som hade talat noterades även det. Det sagda skrevs ner ordagrant, även uttalade ljud som inte är ord försökte skrivas ned så likt som möjligt. Ljud som var skratt, fniss eller suckar noterades med ord. Pauser i tal noterades med kommatecken och längre pauser i samtalet noterades med blankrad. Starkare betoningar noterades med utropstecken. Texten analyserades sedan med hjälp av innehållsanalys. Redan när materialet hade samlats in från den första fokusgruppsintervjun påbörjades analysen.

Den här studiens metod bygger på innehållsanalys då syftet med undersökningen samt forskningsfrågan styr både datainsamlingen och valet av analysmetod. Analysen av fokusgruppsdata handlar om att koda materialet, dela upp det i enheter och leta efter trender och mönster (Wibeck 2010). Det är dock viktigt att vara medveten om att moderatorn lätt kan bli färgad av de analyser som redan gjorts och de mönster som börjar framträda i de senare intervjuerna (Wibeck 2010). Samtidigt kan dessa erfarenheter också vara till nytta för mötet med de senare grupperna.

Intressanta delar ur transkriptionerna plockades ut, och sorteras i kategorier som baserades på studiens frågeställningar. Det transkriberade materialet delades då in i mindre delar. Kategorierna som framträdde i detta material var:

1. Varför ridsport
2. Stämningen på tävlingsplatserna
3. Vuxna på tävlingsplatserna
4. Kärleken till ponnyn

Innehållsanalysen är horisontell, det vill säga ämnen som kom igen i båda fokusgruppsintervjuerna har redovisats.

Etiska överväganden

Alla intervjupersoner som deltog i studien har behandlats konfidentiellt. Kvale (2009) menar att ett etiskt forskningsbeteende är en viktig del i processen som medför kunskap om moraliska värderingar. Samtliga av ungdomarna har gett sitt samtycke (och även föräldrarna), efter det att de blev informerade om syftet med undersökningen och hur den var upplagd. Informanterna fick i samband med förfrågan om deltagande, också en utförlig redovisning om hur materialet ska komma att användas och presenteras, detta i enhetlighet med Vetenskapsrådets forskningsetiska principer (Vetenskapsrådet 2013). De medverkande ska också, enligt Vetenskapsrådets forskningsetiska principer (Vetenskapsrådet 2013), få möjlighet att ta del av forskningsresultatet och få en rapport eller sammanställning. Därför kommer samtliga informanter att få en kopia på den färdiga studien.

RESULTAT

Varför ridsport och varför tävla?

De flesta av ungdomarna i studien har fått hästintresset i arv från sina föräldrar, då företrädesvis sina mammor. Flera av föräldrarna var fortfarande aktiva och red själva. Två av ryttarnas mammor var också yrkesverksamma inom ridsporten, som ridlärare. I ett par av familjerna är även syskon involverade i ridsporten. En av ryttarna säger själv att hennes föräldrar inte är särskilt intresserade eller engagerade i ridningen. Sex av ryttarna var lite äldre när de började rida och var själva med och påverkade beslutet. Fyra av ryttarna har ridit så länge de kan minnas och gjorde själva inget aktivt val för att börja rida.

”Ja, jag började för att mamma alltid har haft hästar. Det var ju, jag har ju ridit sedan jag var liten, så jag valde egentligen inte det, jag bara hamnade i stallet.”

Anledningarna till varför deltagarna i studien är aktiva inom ridsporten är flera, bland annat nämner ryttarna att det är kul, roligt och en spännande utmaning.

Hos ungdomarna i fokusgrupp 1 var det tydligt att möjligheterna till tävling inom ridsporten är en starkt bidragande orsak till varför de överhuvudtaget rider. De diskuterade den härliga känslan när det går bra på tävlingar och att det inte finns något roligare än att rida ärevarv. Deras tävlingsinstinkt är hög och de drivs av viljan att vara bäst. För dem är det motiverande att sätta upp mål att jobba mot och att sedan uppnå målen. Ungdomarna i fokusgrupp 2 samtalade om tävlingsmomentet på ett annat sätt. Att vinna var inte det viktigaste, utan här handlar tävlingarna mer om att checka av träningen, det vill säga att få ett kvitto på att träningen fungerat. Trots detta lyfter de också känslan vid ärevarvet. Framför allt tycker de sig känna att hästarna tycker att ärevarvet är roligt.

I samtalen lyfts den sociala biten fram som kommer med ridsporten. I stallet hittar man vänner och ofta är sammanhållningen bra. Ridsport är en idrott som för samman människor i olika ålderskategorier, till skillnad från fotbollen där det endast är till exempel femtonåringar som spelar tillsammans. Resonemanget fortsätter genom att ungdomarna betonar att både killar och tjejer är aktiva inom ridsporten. Samtidigt finns det ett par av dem som inte värdesätter den sociala biten i form av kompisar på samma sätt, men där ridningen i stället har ett annat socialt värde. Dessa lyfter fram relationen till ponnyn och den tid de får spendera tillsammans med sina föräldrar och hur det påverkar deras relation.

Att intresset delas av familjen innebär många fördelar. Man kommer närmare sina föräldrar på ett annat sätt eftersom man delar ett intresse.

”Ja, alltså om jag jämför med mina kompisar som typ inte är så här hästfamiljer typ, så känner jag att jag har en mycket närmare relation med min mamma till exempel, för vi delar ju ett intresse liksom.”

Men det är inte alltid som ryttarna upplever föräldrarnas engagemang som enbart positivt. Ibland kan deras engagemang i sporten, och deras vilja att barnen ska lyckas, bli lite för mycket.

”...alltså mina föräldrar skämtar alltid om att bara, ja, men "om du inte får en rosett så får du ingen mat", typ så. Alltså det är inget bra om du inte får, om du inte kommer hem med en rosett. Om du inte kommer hem med en rosett då är det en dålig dag. Om man kommer hem med en rosett, så bara ja, men idag då var du ju jättebra. Så man vill ju alltid liksom prestera, eller jag vill det.”

Stämningen på tävlingsplatserna, idag och i framtiden

Ungdomarna var överens om att den sociala stämningen kan variera mycket beroende på vilken tävlingsplats tävlingen är förlagd till. Två av ungdomarna i en av fokusgrupperna har varit bosatta längre norrifrån och upplevde att det ofta var annorlunda stämning på tävlingsplatserna där. De uppfattade det som att det var mindre krav på dessa tävlingar, och att man fick ”vara hur dålig man vill”. De trodde själva att det berodde på att antalet starter var färre, vilket gjorde att man lärde känna de andra som tävlade då man ofta sågs på samma tävlingar. En av ryttarna uttryckte det som att de blev som en egen liten tävlingsfamilj.

Ungdomarna var överens om att stämningen förändrats sedan de en gång i tiden började tävla, då med B-ponnyer.

”Det var så himla bra stämning, alla pratade ju med varandra och var glada för varandra. Även fast det var tävling och alla ville vinna, så var det liksom, det var inte som. Alltså, just då var det inte sån press från föräldrar och så. Så att det blev jobbigt om det gick dåligt. Utan det var liksom mest på kul. Eller på skoj”

Med övergången till de större ponnyerna upplevde ungdomarna att konkurrensen ökade och att många har åsikter om andra ryttares prestationer. Detsamma gäller när man börjar tävla högre klasser och hindren blir högre. Kraven på att prestera och att lyckas, har tagit bort en del av det roliga. Samtidigt säger en av ungdomarna att de själva kanske har blivit mer medvetna om vad folk säger runtomkring dem i och med att de har blivit äldre. En annan av ungdomarna förtydligar detta:

”När man kommer till de större tävlingarna, och inte är så van vid att vara där, då blir det lätt så här: de kollar lite spydigt på en, om man säger så. Så då känns det väl lite ensamt. Det bästa är ju när man har i alla fall någon som man kan prata med.”

Hon fortsätter vidare att exemplifiera vad som kommenteras och sägs på läktaren och får medhåll ifrån de andra ungdomarna:

”...Det kan man ju bli lite trött på, när man hör så här: ja, den är för stor för sin ponny... och den där är för tjock på sin ponny... och den där är för eller, ååh, har de det där på sig, och sånt där. Det tycker jag är lite så där med ridsporten, avundsjuk, att man ska bli det.”

Ungdomarna diskuterar också att deras egen status kan förändras beroende på hur de presterar på tävlingsbanan och beroende på vilka klasser och tävlingar som rids.

”Sen när jag deltog i SM så har jag haft jättemånga, helt okända personer som säger hej till mig, och frågar hur gick det där inne? Och jag har ingen aning om vilka det är.”

De ungdomar som numera även tävlar ridhäst upplever att det är stor skillnad i stämningen beroende på om det är en tävling för ponny eller för ridhästar. På ponnytävlingar är det mer tillåtet att busa med sin ponny, medan det ska vara fint och prydligt på ridhästtävlingarna. Dessutom upplever de att det är mer ok att gå fram och prata med människor man inte känner på ponnytävlingar än vad det är på tävlingar med ridhäst. De menar att en del människor visade mindre respekt för sina medtävlande på ridhästtävlingar. En av ungdomarna uttrycker det som att ”ryttarna på ridhästtävlingar har stort fokus på de egna hästarna, men skiter fullständigt i andra”.

I fokusgrupp 2 är det två ryttare som har haft hästar av annan ras, eller som ser ut att vara av annan ras än de vanligast förekommande på hopptävlingar. De upplever att detta ger upphov till mycket blickar, och även fördomar innan publiken har sett de rida. Deras önskan är att fördomarna från andra ryttare och publik ska minska inom ridsporten.

Flera av ryttarna är också överens om att det finns andra fördomar inom ridsporten som många skulle tjäna på om de försvann. I första hand handlar det om utrustningen och den märkesfixering som de ibland upplever inom sporten. Enligt flickorna är det ju inte vilken slags hjälm man har som säger någonting om hur man rider.

Vuxna på tävlingsplatserna

Precis som att stämningen kan variera från tävlingsplats till tävlingsplats kan de vuxnas beteende variera beroende på var man tävlar någonstans. De allra flesta, både vuxna och barn, är glada under tävlingsdagen och de flesta är där för att ha en rolig dag tillsammans med familjen. Ibland dyker det dock upp undantag, till exempel en ponnymamma (med ponnymamma menas en mamma vars barn tävlar ponny, ofta används det med en något negativ klang och var ett vanligt uttryck bland ungdomarna under intervjun, författarens anmärkning) som alltid vill framhäva sin dotter och blir sur när någon annan tar plats på framhoppningen. Överlag önskar ungdomarna i fokusgrupperna att vuxna borde behandla alla barn som om de vore deras eget och inte betrakta andra barn som en konkurrent. De menar att stämningen på tävlingsplatserna blir så mycket bättre om man kan glädjas åt varandra och gärna säga grattis när man ser att någon kommer med en rosett.

”Ett minne jag har är när jag hade min B-ponny, vi köpte honom för 9 000 och vi hoppade en lätt B och vann över en ponny som låg ute för 99 000 och alltså hennes mamma, hon var så arg på henne. Det var helt sjukt. Hon bara skrek på henne, och bara "du missade den där svängen" och bara "som den där jävla ungen tog!". Då när jag skrittade bredvid för vi skulle in, för hon kom två och jag kom etta. Och alltså, hon var så arg så hon bröt av ett spö. En liten lätt B liksom.”

Att få höra ”lycka till”, av banpersonalen eller av andra vuxna på tävlingsplatsen, brukar uppskattas av ungdomarna. Det är tydligt att de är väldigt observanta på stämningen och

omgivningen innan en tävlingsstart, för de tycker också det är jobbigt om funktionärer eller andra på framhoppningen ”kollar på en som att man har, typ, sadeln upp och ner”.

Engagemanget i sina barns idrott är stort från ungdomarnas egna föräldrar och bland flera av dem finns intresset för ridsporten.

” Men ibland kan mamma tycka det är roligare att åka och tävla än vad jag tycker. Så det är typ så här: ofta sitter hon och anmäler tävlingar och säger åt mig efteråt bara, jag anmälde de här och jag bara jaha, ok (skratt)”

Hur mycket engagemang var och en av ungdomarna önskade från sina föräldrar var högst individuellt, och kan variera över tid, både i ett längre perspektiv och under själva tävlingsdagen. Flera av ungdomarna lyfter fram själva framhoppningen som ett kritiskt moment, där de inte vill ha för mycket inblandning av sina föräldrar. Generellt behöver föräldrarna hjälpa till med det praktiska och ibland även ge feedback på framhoppningen. Frågan om feedback är känslig hos ungdomarna, det är mycket viktigt för dem att föräldrarna ger rätt kommentarer, annars är det bättre att de är tysta. Även kommentarer och feedback efter ritterna kan vara ett känsligt ämne. Två av ungdomarna exemplifierar:

”När jag var liten och tävlade, alltså min ponny då, min b-ponny. Om jag gick in och det var division tre tror jag, eller division två och så sista hindret rev vi. Och jag var så nöjd över den rundan, alltså jag har aldrig varit så glad. Han var jättelugn och lydig och sen bara, jaja, vi rev sista hindret liksom. Det, gör ingenting. Och det första mamma säger är, hur tänkte du, om du bara hade gett lite mer eftergift då hade du varit felfri. Då hade ni kommit till omhoppning. Och då blev jag helt förstörd, då blev jag så här: Nej, men fan jag kan ju inte ens klara av att hoppa felfritt liksom. Men jag var skitnöjd innan. Men mamma var bara så här, hon typ tog för givet att jag typ, jamen att hon hade berömt eller vad man ska säga.”

”Mina föräldrar, de är verkligen så här jättesnälla. Det kan gå jättedåligt och det kan gå jättebra och de... Jamen, om jag är jätteledsen och så där, då låter de mig vara. Ja, men om det går jättebra så kommer de liksom fram och berömmar... och även om det går dåligt så säger de: ja, men, det såg bra ut ändå och så där... och jag kan vara hur arg som helst på dem. Jag kan skrika och jag kan, ja, jag är ju egentligen arg på mig själv men jag tar ut det på dem. Men de har alltid varit så här, jamen, förstått... men däremot andras föräldrar, det har varit värre. För de har verkligen, ja, de har varit mer så här, men går det dåligt för mig så är de glada. Lite så har det varit”

Om ungdomarna ska rangordna olika typer av press tycker de att den press som kommer från föräldrar är den jobbigaste typen av press. Samtidigt upplever de att föräldrarna ofta inte är medvetna om att de medverkar till att sätta press, men att det trots det är lika jobbigt ändå. Vidare menar ungdomarna på att det oftast är de själva som ställer högst krav, men pressen kan ändå komma från flera håll. När man till exempel har fått en ny

ponny som har tävlat framgångsrikt med en tidigare ryttare kan pressen öka. När både man själv och människor runt omkring vet att den nya ponnyn har hoppat mycket högre med en tidigare ryttare kan man som ryttare ta på sig skulden för att hästen inte presterar lika bra som med tidigare ryttare.

Det finns en koppling mellan föräldrar som saknar kunskap om ridsporten och ökad press på barnen. Det har bevitnats i samband med tävlingar av ungdomarna. Ofta kommer negativa reaktioner när målen, som kanske redan från början var för högt ställda, inte har uppnåtts.

”...Man ser på många som har de där höga målen på tävlingar... och sen, så klarar de inte av, och så typ när de är på så här SM-kval eller nånting. Det är många gånger man har sett, och så har de blivit uteslutna eller haft tolv fel och de har inte fått det där kvalet. Det blir lite reaktioner på både föräldrar och barn, och de är arga på hästen och de är arga på... alltså det är mycket sånt”.

Ingen av ungdomarna brukar ha sina tränare med som hjälp på tävlingen. Även om de tror att de skulle få bra hjälp av sina tränare, tror de samtidigt att tränarens närvaro skulle skapa en större press. De skulle tycka det var jobbigt om de inte kunde prestera när de har ”släpat dit” tränaren.

”Men jag har ändå upplevt, alltså jag har sett att det finns, att det kan vara väldigt mycket prestige och liksom att man måste prestera för att få komma därifrån med ett godkänt betyg från sina föräldrar, till exempel. Eller få ett godkänt betyg från sin tränare... och jag har hört det här när man möter någon, och så går de ut från banan: ”Men hur fan tänkte du på oxern!”, (från en förälder – författarens anm.) till en åttaårig liten tjej”.

Kärleken till ponnyn

Förutom de faktorer som tidigare tagits upp råder ingen tvekan om att kärleken till ponnyn/hästen är oerhört viktig för ungdomarna i den här studien. Det band en ryttare kan skapa med sin ponny/häst blir oerhört personligt. I den egna hästen har man alltid en bästa vän. Inom ridsporten är man aldrig ensam, hästen finns ju alltid där.

Ungdomarna var tveksamma till om de skulle fortsätta rida även om de inte kunde fortsätta tävla, samtidigt skulle de verkligen inte vilja göra sig av med sina hästar. Bandet till hästarna uttrycks vara viktigare än själva tävlingarna. Prestationerna på tävlingsbanan är egentligen inte så viktiga, det är känslan med hästen som är betydelsefullt. I ett av samtalen säger ungdomarna: ”man behöver häst för att överleva”, ”de är som luft, livsviktigt” och ”det är som en del i vårt näringsbehov”, för att poängtera hur viktiga hästarna är i deras liv. En annan säger så här om sin relation med sin ponny och hur viktigt det är för tävlingsresultatet:

”Det känns som jag har... vi ska ju tävla tillsammans, så ska jag ju vara med honom hela tiden... och jag har ansvar över, det ska ju vara ett team redan från noll eller vad man ska säga”.

För ungdomarna verkar det vara relationen med ponnyn man vill visa upp på tävlingsdagen. Det är något speciellt med att alla tittar när man är ensam med sin ponny inne på banan och att få visa upp sig som ett team är betydelsefullt. Ungdomarna diskuterade arbetet och utvecklingen tillsammans med specifika ponnyer som de har/har haft. En av dem talade mycket om vikten av att skapa ett band med sin ponny. När det går sämre på tävlingsbanan försöker hon hitta tillbaka förtroendet med ponnyn och förnya det genom att fokusera på att göra roliga saker, som till exempel rida barbacka.

”Ja, först, mitt mål var bara att kunna tävla den där ponnyn och kunna klara av att rida den utan att han kastar av mig typ (skratt), och nu har jag tagit det till att få vara med i laget, och rida eliten och sen är mitt mål att vara med och rida stil-SM... och bara att få känna att man klarar det och komma upp till en sån sak, det är ganska stort”.

I fokusgrupp 1 diskuterades respekten mot sin ponny och vad det som är acceptabelt att säga till sin ponny och inte. Några av ungdomarna berättar att de kan säga att de ska sälja ponnyn eller till och med slakta den efter en riktigt dålig prestation. De menar att det bara är ord, och inget som hästen tar fysisk skada av men ryttare 3 tycker att det är respektlöst mot sin häst och jämför det med om hennes mamma eller pojkvän hade sagt något liknande när de var osams.

Framtidens ponnytävlingar

Ungdomarna tycker inte att de själva har möjlighet att påverka sin tävlingssituation, sett ur ett större perspektiv. Som exempel tar båda grupperna upp regeländringen som delade upp ponnyryttarna i två åldersgrupper (som efter protester togs bort redan efter ett år). Där upplevde dem att förbundet inte lyssnade på de aktiva och att man var tvungen att vara väldigt många för att åsikterna skulle tas på allvar. Samtidigt säger några av ungdomarna att de inte heller har gjort större ansträngningar för att kunna vara med och påverka. Däremot upplever de att deras åsikter ofta tas på allvar när det kommer till frågor under själva tävlingsdagen, till exempel om de har synpunkter på banbyggnaden eller hur framhoppningen ser ut.

Just framhoppningen, och hur funktionärerna beter sig, är områden där ungdomarna kan se att förbättringar skulle underlätta för de som tävlar. Att det är ordning på framhoppningen, och att funktionärerna där har koll på vem som är näst på tur. Det allra bästa är om det finns en datorskärm som via Equipe visar hur långt de har kommit på tävlingen. Likaså att funktionärerna får tydliga direktiv om vad som gäller inne på banan, att de inte råkar stå i vägen under ritten eller till exempel sänker ner flaggen oförsiktigt när hästen passerar förbi.

Just framhoppningen är ju väldigt känslig för ungdomarna. De upplever att det stör när andra använder framhoppningen mer som ett träningspass än som just uppvärmning inför klassen. De tycker att det tar för mycket plats för övriga ryttare. Samtidigt uppskattar de det system som nu blivit allt vanligare på tävlingarna, att det är skritt på spåret och trav och galopp innanför spåret och att alla rider i samma varv. Men eftersom det här systemet fortfarande är rätt nytt tycker de att det är viktigt att tävlingsarrangörerna förtydligar vad som gäller, till exempel genom en skylt på framhoppningen, så att alla ryttare gör likadant. För att undvika att ryttare rider i vägen bakom hindren tycker ungdomarna att det är bra när det finns någon form av avspärning som förhindrar att man genar bakom hindren.

Ungdomarna har också observerat ett par säkerhetsrisker som finns på tävlingarna och som de skulle vilja uppmärksammas mer. Till exempel vill en av dem att det ska införas en regel om att alla transporter ska hållas stängda på parkeringen, så att inte en eventuell lös häst riskerar att springa in i en transport och fastna.

DISKUSSION

I studien framkommer det tydligt att ungdomarna uppskattar sina föräldrars engagemang och närvaro. Att dela ett intresse med föräldrarna ger en djupare relation. Då ridsport även är ett intresse som tar mycket tid får ungdomarna en hel del ”kvalitetstid” med sina föräldrar. Dock visar resultatet också på att det är en svår balansgång för ryttarföräldrarna att stötta och pusha sina barn, utan att de upplever press. Augustsson (2007) visade att 61 procent tyckte att det var bra när föräldrarna var med och tittade på träningar och matcher. Även om majoriteten av ungdomarna i denna studie uppger att de uppskattade föräldrarnas närvaro och engagemang, också i samband med tävlingssituation, kunde det vara en hårfin skillnad på att vara närvarande och att störa när det kom till uppladdningen inför tävling. I studien talade ungdomarna mycket öppen hjärtigt om sina föräldrar och deras relation, men här fanns inget utrymme för att låta föräldrarna själva komma till tals. Det hade självklart varit intressant att även få ta del av deras åsikt.

Flera av ungdomarna har fått sitt hästintresse genom sina föräldrar eller från sina syskon. Av de sex ungdomarna där hästintresset funnits i familjen sen tidigare var det två stycken som själva fick fatta beslutet om de skulle börja rida eller inte. Fyra av dem var inte själva delaktiga i beslutet att börja rida, då de började rida vid en väldigt låg ålder. Endast en av ungdomarna började för att hon följde med kompisar till stallet. Augustssons studie (2007) visade att den vanligaste anledningen till att börja med en idrott var att man själv ville, följt av att kompisarna redan var engagerade och först på tredje plats kom för att föräldrarna ville det. Att syssla med hästar och ridsport är ofta mer än ett fritidsintresse, då många aktiva menar på att det är en livsstil (Ridsporten vill, 2012). Detta är troligtvis en anledning till att så många av ungdomarna har fått hästintresset via sina föräldrar.

Då studien till stor del utgick från tävlingsmomentet inom ridsporten, och därmed vände sig till satsande och aktiva ungdomar som tävlar, är det inte heller konstigt att tävlingsmomentet starkt betonades som en drivkraft för de deltagande ungdomarna. Även Augustsson (2007) kom fram till att möjligheten till att tävla är en stark anledning till att fortsätta med sin idrott, den kom på andra plats efter att det är roligt. Om den här studien i

stället riktat in sig på ridsportutövare som mestadels utövar idrotten på ridskola kan svaret ha blivit annorlunda. Samtliga av de deltagande ungdomarna hade varit vittnen till händelser med anknytning till föräldrappress i samband med tävlingar för ponny och som de exemplifierade under samtalen. Detta tyder på att föräldrappress förekommer inom ridsporten och samstämmer med Augustssons (2007) resultat. Det här är ett fenomen att ta på allvar. Detta är något som behöver studeras vidare framöver. I Augustssons studie (2007) fanns kopplingar mellan att individuella idrotter, som också räknas som dyrare och mer tidskrävande, också hamnade högt på föräldrappress-skalan (simning, golf, tennis och ridsport). Det kan jämföras med detta resultat där hästens kostnad kan ses som en eventuell faktor till föräldrappress. Detta går dock emot Sedin & Åström (2007) som inte fann någon skillnad i föräldrappress utifrån socioekonomisk faktor. Dock ingick inte ridsporten i den studien. Ridsport är en dyr sport, och att ha en egen häst är en stor kostnad, och det är möjligtvis en av anledningarna till upplevd föräldrappress.

Det finns också andra faktorer som kan vara bidragande. Ridsporten är en sport där den aktiva, traditionellt sett, sällan har sin tränare med på tävlingsdagen, vilket också ungdomarna i denna studie lyft fram. Detta gör att föräldrarna ofta tvingas ta ett stort ansvar när deras barn vill börja tävla. Dels behöver barnen hjälp med praktiska saker som att skjutsa till och från tävlingen och att höja hinder på framhoppningen och dels, när tränaren inte finns på plats, blir det även föräldrarnas uppgift att stötta, coacha och trösta. Ett arbete som kan vara svårt om man saknar erfarenhet och kunskap. Inom ridsporten finns det ingen stark tradition av att ha med sig sin tränare på tävling vilket de deltagande ungdomarna förtydligade. Det ansågs inte som något problem i sig utan snarare menade flera av ungdomarna att tränarens närvaro skulle leda till en ökad press.

En annan faktor som skiljer ridsporten från övriga sporter är den andra individen som den aktiva tävlar tillsammans med, ponnyn eller hästen. Ungdomarna pratade gärna och mycket om sina ponnyer och vilken stor betydelse de har i deras liv. Relationen med ponnyn är väldigt personlig och ungdomarna tog flera gånger upp hur viktigt bandet är mellan ryttare och ponny. Detta överensstämmer med flera andra studier som har pekat på hur relationen mellan häst och människa kan se ut och hur stor betydelse hästen kan ha för människans välmående (Jönsson, 2004; Hernander, 2010 och Jacobsson och Gegner, 2007). Även flickorna i Forsbergs (2007) studie pratade mycket om just relationen till hästen och att utvecklingen tillsammans med en specifik individ som är viktigare än tävlingsresultatet. Det är inte omöjligt att den här kärleken till ponnyn är en bidragande faktor till den upplevda pressen inom ridsporten. Ryttaren känner ett krav på att prestera, för att rättfärdiga köpet av ponnyn eller motivera att ponnyn ska behållas.

Alltid när det gäller intervjuer är det viktigt att beakta intervjuledarens beteende och förmåga att hålla sig objektiv (Wibeck 2010). I den mån det går har jag försökt hålla mig neutral, utan att för den sakens skull framstå som avståndstagande eller otrygg gentemot deltagarna. En viktig faktor att ta hänsyn till är att intervjuledaren inte hade träffat någon av deltagarna i fokusgrupp 1 innan intervjutillfället, men däremot var ytligt bekant med tre av fyra deltagare i fokusgrupp 2. Detta kan självklart ha påverkat deltagarnas vilja till dialog, även om jag som intervjuledare inte uppfattade någon sådan skillnad på de två grupperna.

Det upplevdes som att deltagarna kände sig trygga med att prata inför varandra. Jag visste om att de alla hade träffats innan, och att de kände varandra, men jag hade inte mer bakgrundsinformation om deltagarna än så. Som det ofta blir i gruppdiskussioner är det ett par som gärna pratar mera och några som pratar lite mindre. Som intervjuledare ansträngde jag mig för att låta alla komma till tals utan att för den sakens skull avbryta någon. Det var intressant att följa intervjuerna och se att de deltagare som var lite försiktigare och tysta i början ofta tog större plats ju längre intervjun pågick. Det var inga svårigheter att få ungdomarna att diskutera kring de olika frågeställningarna och jag märkte att ämnet verkligen engagerade deltagarna.

Det är även svårt, om inte omöjligt, att inte omedvetet påverka tolkning av materialet och själva analysen. Även om jag har gjort mitt bästa för att inte styra arbetet i någon riktning. Barnperspektivet har medfört att jag har fått vara noga med att ställa följdfrågor vid minsta oklarhet vid diskussionerna för att kunna följa med och tolka deras samtal på ett så tydligt sätt som möjligt. Det här arbetet bör ses som en första pilotstudie inom området, genom att det ger en inblick i hur ungdomar upplever sin tävlingssituation. Men det genererade även ännu fler frågor. I den här studien har jag valt att fokusera på äldre ungdomar, med en hel del tävlingserfarenhet, som alla var bosatta i Mellansverige vid studiens genomförande. För framtida studier skulle det vara intressant att studera hur barn och yngre ungdomar uppfattar ponnytävlingar. Två av studiens deltagare kommer ursprungligen från norra delen av Sverige, där de upplever en skillnad i den sociala tävlingsmiljön. Det hade varit intressant att undersöka närmare.

Slutsats

Den här studien är unik på så sätt att det är en av de första studierna som utifrån ett barnperspektiv lyfter de aktivas egna åsikter om ponnysporten. Detta i linje med paragraf 12 i FN:s barnkonvention, varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet (Unicef 2016).

Studiens syfte var att synliggöra ponnyryttares uppfattning om sin tävlingssituation och deras upplevelse av vuxnas engagemang i samband med tävling. Resultatet vittnar om att det finns ett stort föräldraengagemang inom ridsporten men att det på olika sätt förekommer en viss form av föräldrapress. Samtliga av de deltagande ungdomarna hade erfarenhet av fenomenet. Dels utifrån att några av dem hade egna erfarenheter och dels genom att de ofta bevittnat fenomenet i samband med tävling. Alla ryttarna i studien lade stort värde på föräldrarnas engagemang i sporten och uppskattade deras närvaro i tävlingssammanhangen. Dock kan kommentarer och feedback precis före ritten lätt störa koncentrationen. På samma sätt var det viktigt att den feedback som kom från föräldrarna efter ritterna inte uppfattas som negativ av ungdomarna. De anser vidare att stämningen på tävlingsplatserna skulle bli bättre när vuxna, som befinner sig på tävlingsplatsen, önskar lycka till innan tävlingsstarten eller gratulerar när man har gjort en bra prestation. För framtidens ponnytävlingar önskar sig ungdomarna ett mer tolerant klimat, utan fördomar mot exempelvis hästar av andra raser eller ryttares utrustning. Överlag är ungdomarna nöjda med den utformning som ponnytävlingarna har i Sverige, men just framhoppningen är något som ofta ger stress ungdomarna. Där önskar de tydligare regler och mer engagemang från vuxna funktionärer.

FÖRFATTARENS TACK

Jag vill börja med att tacka de ryttare som deltagit i studien, och så frikostigt delat med sig av tankar, erfarenheter och åsikter. Även ett stort tack till Fokusgrupp 1:s lagledare som hjälpte mig att komma i kontakt med ryttarna och planera intervjutillfället. Jag vill även skicka ett stort tack till min handledare Gabriella Thorell, Karin Morgan, lärare på Ridskolan Strömsholm, och alla hippologstudenter som deltagit på våra gruppdiskussioner. Ni har alla kommit med värdefulla tankar, idéer och tips och på så sätt bidragit till det här arbetet. Och sist, men inte minst, ett stort tack till Mattias som inte har gnällt en enda gång trots mitt galna infall att flytta närmare 60 mil för att bygga på mina studier. Detta samtidigt som vi planerade och genomförde en fantastisk dag, vårt bröllop.

REFERENSER

Litteratur

- Alfredsson, F., & Csiszar, K. 2009. *Prestationskrav bland unga- En kvantitativ studie på ungdomars självupplevda psykiska ohälsa*. Göteborgs universitet. Institutionen för socialt arbete
- Augustsson, C. 2001. *Unga idrottares upplevelse av föräldrapress*. Karlstad Universitet. Universitetstryckeriet. Karlstad.
- Björn, M. 2013. *Upplevd föräldrapress bland unga idrottare i Jakobstadsregionen*. ARCADA. Idrott- och hälsopromotion
- Eliasson, I. 2009 *I skilda idrottsvärldar, barn, ledare, föräldrar i flick- och pojkfotboll*. Pedagogiska institutionen. Umeå Universitet. Umeå
- Forsberg, L. 2007 *Att utveckla handlingskraft Om flickors identitetsskapande processer i stallet*. Institutionen för pedagogik och lärande. Luleå Tekniska Universitet. Luleå
- Gould, D., Lauer, L., Rolo, C., Jannes, C., & Pennisi, N. (2008). The role of parents in tennis success: Focus group interviews with junior coaches. *The Sport Psychologist*, 22(1), 18-37.
- Hedenborg, S. 2013. *Hästkarlar, hästtjejer, hästälskare-100 år med Svenska Ridsportförbundet*. Elanders Fälth & Hessler
- Hernander, L. 2010. *Med hästen som pedagog, mentor och kamrat- En studie av hästar inom den djurassisterande pedagogikensamt deras betydelse för skolungdomars personliga utveckling*. Linnéuniversitetet. Examensarbete TEK 096/2010
- Jacobsson, B., & Gegner, K. 2007. *En kvalitativ studie av hur ett antal kvinnor upplever hästens psykologiska betydelse för det psykiska välbefinnandet*. Lunds universitet. Institutionen för Psykologi

- Jönsson, L. 2004 *Hästen- ett alternativ inom psykosocialt behandlingsarbete*. Stockholm Universitet. Institutionen för socialt arbete
- Pramling Samuelsson, I, Sommer, D & Hundeide, K. 2011. *Barnperspektiv och barnens perspektiv i teori och praktik*. Stockholm: Liber AB.
- Redelius, K. 2012. *Ledarna och barnkonventionen – Om idrottande barns rättigheter*. FoU-rapport utvärdering av Idrottslyftet, 2011:1. Riksidrottsförbundet.
- Sedin, J. & Åström, J. 2007. "Press och understöd"- en kvantitativ studie om ungdomars upplevda föräldraengagemang inom tennis och handboll i olika socioekonomiska områden. Gymnastik- och idrottshögskolan. Examensarbete 61:2007
- Thorell, G. 2016. *Utveckling och framväxt i det moderna samhället 1950-2015*. Kapitel i *Ridkonsten genom tiderna – Utmaningar i framtiden*. Red. Karlander, O.
- Wibeck, V. 2010. *Fokusgrupper: om fokuserade gruppintervjuer som undersökningsmetod*. Lund: Studentlitteratur

Internet

- Fransson, M. Barn tävlar om pengar, 2005-11-23, Dagens Nyheter hämtad 2016-01-24 19.38 <http://www.dn.se/sport/barn-tavlar-om-pengar/>
- Fransson, M. Prispengar tas bort från ponnytävlingar, 2006-04-15, Dagens Nyheter, hämtad 2016-01-24 19.40
- Franzetti, C., Salin, L. & Unghanse, J. (2013-11-26) *Öppet brev till SvRF: Slopa stilbedömningen på SM*
<http://www.hippson.se/artikelarkivet/kronikor/oppet-brev-till-svrf-slopa-stilbedomningen.htm> [2016-02-10 16.30]
- Mattson, T. (2013-11-30), *Ponny-SM med stilbedömning- SvRF:s svar på öppet brev*
<http://www.tidningenridsport.se/Tavling/Ponny/2013/11/Ponny-SM-med-stilbedomning/> [2016-02-10 16.32]
- Ridsporten vill (2012)
http://www3.ridsport.se/ImageVaultFiles/id_8/cf_559/Ridsporten_vill.PDF [2016-06-01, 17.32]
- Riksidrottsförbundet (2015-06-02) *Idrott en del av uppväxten*
<http://www.rf.se/Barn-ochungdomsidrott/> [2016-01-24, 11.50]
- Svenska Ridsportförbundet (2016-01-15) *Statistik och kortfakta om ridsport*.
<http://www3.ridsport.se/Svensk-Ridsport/Statistik/> [2016-02-06 14.49]

- Svenska Ridsportförbundet (2016-04-01b) *Folksam Ponnyallsvenskan*
http://www3.ridsport.se/ImageVaultFiles/id_50270/cf_559/PAS_ELIT_hopp_2016_definitiv_151109.PDF [2016-04-14 12.07]
- Svenska Ridsportförbundet (2014-02-05), *Angående ponnytävling och premier*
<http://www3.ridsport.se/Tavling/Nyheter/2014/02/Angaendeponnytavlingochpremier/>
[2016-01-24 19.50]
- Svenska Ridsportförbundet (2015a) *Tävlingsreglemente I- gemensamma bestämmelser*
http://www3.ridsport.se/ImageVaultFiles/id_40823/cf_559/TR_I_Gemensamma_bestammmelser_akt.PDF [2016-02-07 14.30]
- Svenska Ridsportförbundet (2015-09-29b) *TR-ändringar angående gruppindelning på ponny*
<http://www3.ridsport.se/Tavling/Nyheter/2015/09/TR-andringarangruppindelningponny/> [2016-03-03 11.29]
- Tidningen Ridsport (2013-12-08) *Ny ponnyförening har bildats*
<http://www.tidningenridsport.se/Tavling/Ponny/2013/12/Ny-ponnyforening-har-bildats/> [2016-02-10 16.48]
- Unicef (2016), *Barnkonventionen*
<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#full> [2016-02-06, 14.24]
- Upplands Fotbollsförbund (2015)
<http://uppland.svenskfotboll.se/foreningsutveckling/nolltolerans/> [2016-06-01, 17.58]

BILAGOR

Bilaga 1. Missivbrev

Hej,

Det här informationsbrevet vänder sig till dig som är ponnyryttare, förälder och tränare.

Jag heter Sophia Nyman och studerar på Hippologprogrammet, Sveriges lantbruksuniversitet, vid Ridskolan Strömsholm. Nu under vårterminen 2016 skriver vi våra examensarbeten och mitt arbete ska fokusera hur aktiva ponnyryttare, i hoppning, upplever sin tävlingssituation och de vuxnas engagemang i samband med tävling. De senaste åren har det skett en rad förändringar inom ponnysporten, som till exempel borttagningen av prispengar, införandet av stilbedömning på SM och ändrade åldersgränser. Detta har lett till diskussioner som i många fall förts i media, och ofta av vuxna. Syftet med denna studie är därför att låta de aktiva tävlingsryttarna själva komma till tals, och lyfta fram deras åsikter kring sin tävlingssituation.

Nu söker jag ponnyryttare som vill vara med i min studie och dela med sig av sina erfarenheter och åsikter kring ponnysporten. Kriterierna för att vara med är att man är 15-20 år och fortfarande aktiv och har tävlat från L:B/L:A-hoppning. Själva studien bygger på intervjuer i fokusgrupper. En fokusgrupp består av 3-6 deltagare som, tillsammans med mig, träffas och diskuterar fritt kring studiens ämne. Intervjun beräknas ta cirka en timme, och den sker på avtalad tid och plats med deltagarna. Alla intervjusvar kommer att behandlas helt konfidentiellt. För studiens del är det helt oviktigt vem som har sagt vad. Ponnyryttarna ska självklart ställa upp av egen fri vilja, men vi ser gärna målsmans samtycke.

Ni som samtycker och vill ge er tillåtelse att jag intervjuar ert barn kan på baksidan av det här brevet skriva "Jag ger mitt medgivande" och ort, datum och signatur med namnförtydligande. Brevet kan sedan överlämnas till mig i samband med intervjun.

Jag vore ytterst tacksam om jag får möjligheten att samla in mer kunskap om hur ponnyryttare upplever sin tävlingssituation idag, men jag vill återigen påpeka att ponnyryttarna självklart endast ska vara med om de själva vill.

Om ni har frågor om studien är ni varmt välkomna att höra av er!

Bästa hälsningar

Sophia Nyman /076-261 46 63
Studera vid hippologprogrammet
sobe0001@stud.slu.se

Gabriella Thorell /070-4885723
Handledare och Huvudlärare i pedagogik
vid Ridskolan Strömsholm
gabriella.thorell@stromsholm.com

Bilaga 2. Intervjuguide - fokusgrupp

Förberedelser

Studiens syfte

Miljön och placeringen av alla som ska delta

Konfidentialitet

Gruppen i fokus, diskutera tillsammans!

Vi vill höra hur ni diskuterar och tycker och tänker, både utifrån er själva och era kompisar som inte är här.

Öppningsfrågor (få deltagarna att bli bekanta med varandra och känna att de hör ihop)

Varför håller ni på med ridsport och hästar? Hur började ni? Tänka tillbaka på när man började.

Varför tävlar ni?

Hur ofta tävlar ni?

Hur ser ni på egen utveckling och mål – finns det sådana?

Introduktionsfrågor (introducera ämnet som ska diskuteras)

Vad konkurrerar ridsporten med i era liv, finns det andra intressen?

Vad är viktigt för att ni ska fortsätta att vara aktiva inom ridsporten?

Övergångsfrågor

Hur brukar en tävlingsdag se ut? Beskriv den och förklara varför ni gör vissa saker!

Hur upplever ni den sociala miljön på olika tävlingsplatser?

Känner ni att ni kan påverka tävlingsverksamheten?

Nyckelfrågor

Vad är det bästa med att tävla? Och vad är mindre bra med att tävla?

Hur upplever ni kontakten med vuxna i samband med tävlingarna?

Hur upplever ni att vuxna (föräldrar, tränare, funktionärer) betar sig på tävlingsplatserna?

Hur vill ni bli bemötta av vuxna på tävlingsplatsen? Har ni exempel på hur vuxnas beteende i samband med tävling?

Avslutande frågor

Hur skulle ni vilja att framtidens ponnytävlingar se ut? Vad skulle de erbjuda som inte finns idag?

Slutfråga

Har vi missat något? Är det något vi inte tagit upp?

DISTRIBUTION:

Sveriges Lantbruksuniversitet Swedish University of Agricultural Sciences

Hippologenheten Department of Equine Studies

Box 7046 750 07 UPPSALA Box 7046 750 07 UPPSALA

Tel: 018-67 21 43 Tel: +46-18 67 21 43
